

Briuselis, 2017 12 06
COM(2017) 826 final

2017/0336 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006 nuostatos, susijusios su struktūrinių reformų parama valstybėse narėse

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Tinkama nacionalinė politika yra būtina sklandžiam labiau integruotos ekonominės ir pinigų sąjungos veikimui. Nors daugelį svarbiausių lemiamą įtaką turinčių politikos sričių ir toliau iš esmės valdo valstybės narės, jas koordinuoti ir nustatyti reformų seką yra labai svarbu siekiant optimizuoti jų veiksmingumą ne tik nacionaliniu, bet ir ES lygmeniu.

Komisija ketina pasiūlyti į daugiametę finansinę programą po 2020 m. įtrauktiną naują reformų įgyvendinimo priemonę, skirtą valstybėms narėms, kurios įsipareigoja vykdyti ES lygmeniu aptartas reformas ir patvirtintus vadinamuosius reformų įsipareigojimus. Priemonei būtų skirtas specialus biudžetas, nepriklausantis Europos struktūriniais ir investicijų fondams (šie išlaikytų savo taisykles ir sąlygas), ir būtų finansuojama papildomai.

Europos Semestras turėtų likti pagrindinė tolesnių veiksmų siekiant didesnės konvergencijos ir veiksmingesnio tokios politikos koordinavimo priemonė. Ši nauja priemonė turėtų būti parengta siekiant padėti valstybėms narėms įgyvendinti struktūrines reformas, nurodytas įgyvendinant Europos semestrą, ir užtikrinti, kad valstybės narės už šias reformas prisiimtų atsakomybę.

Šia nauja reformų įgyvendinimo priemone būtų siekiama remti įvairiausias reformas. Daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama toms reformoms, kurios gali labiausiai prisidėti prie vidaus ekonomikos atsparumo ir turėti teigiamą šalutinį poveikį kitoms valstybėms narėms. Tai produktų ir darbo rinkų reformos, mokesčių reformos, kapitalo rinkų plėtra, verslo aplinkos tobulinimo reformos, investicijų į žmogiškąjį kapitalą reformos ir viešojo administravimo reformos;

Komisija ketina patikrinti šios reformų įgyvendinimo priemonės pagrindinius požymius bandomuoju etapu 2018–2020 m., suteikdama valstybėms narėms galimybę pasinaudoti visa dabartinių Europos struktūrinių ir investicijų fondų veiklos lėšų rezervo suma arba jos dalimi reformoms, o ne konkrečioms projektams remti. Šiuo tikslu Komisija siūlo iš dalies atitinkamai pakeisti Reglamentą (ES) 1303/2013 (Bendrųjų nuostatų reglamentą).

Reikėtų priminti, kad Europos semestro prioritetų ir Sąjungos biudžeto ryšys jau buvo nustatytas 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu, visų pirma įtraukiant Europos struktūrinių ir investicijų fondų *ex ante* ir makroekonominės sąlygas.

Šiandienos pasiūlymu toks ryšys dar labiau sustiprintas, leidžiant valstybėms narėms panaudoti visą Bendrųjų nuostatų reglamento dėl sanglaudos politikos siekiant remti struktūrines reformas 20–22 straipsniuose nustatytą veiklos lėšų rezervą arba jo dalį.

Remtinios reformos būtų nurodytos daugiamečiuose reformų įsipareigojimų planuose, kurie būtų teikiami ir stebimi kartu su nacionalinėmis reformų programomis. Reformų įsipareigojimus, kurie apimtų reformų priemones su aiškiais tarpinėmis reikšmėmis ir tikslais, nustatytų pačios valstybės narės.

Tuomet Komisija įgyvendinimo aktu priimtą sprendimą, kuriame būtų nustatyti šie reformų įsipareigojimai ir iš veiklos lėšų rezervo skirta suma jiems remti. Ši suma būtų proporcinga reformos pobūdžiui ir svarbai. Skirtingų reformos įgyvendinimo tarpinių reikšmių stebėjimas ir susijusių ataskaitų teikimas būtų Europos semestro dalis. Informacijos apie pažangą šaltiniu taptų nacionalinės reformų programos, kuriose būtų apžvelgiami reformų užbaigimo etapai.

Komisijos tarnybų metinėse šalių ataskaitose, rengiamose įgyvendinant Europos semestrą, būtų teikiamas atnaujintas reformų pažangos vertinimas, kuriuo remdamasi Komisija priims sprendimą dėl pagal šią priemonę skiriamos paramos. Visa paramos suma būtų sumokėta tuomet, kai valstybė narė visiškai įgyvendintų reformų įsipareigojimą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlymas dera su bendra teisine sistema, skirta Europos struktūriniais ir investicijų fondams, ir yra susijęs tik su tiksliniu Bendrųjų nuostatų reglamento pakeitimu.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas susijęs tik su tiksliniu Bendrųjų nuostatų reglamento pakeitimu ir juo išlaikomas derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis. Naujoji struktūrinės paramos priemonė papildytų pagal Struktūrinių reformų rėmimo programą (*angl.* SRSP) teikiamą savanorišką techninę paramą. Reformų įsipareigojimai taip pat galėtų apimti sritis, kurioms iš Komisijos būtų prašoma techninės paramos pagal SRSP. Tokios techninės paramos prašymas liktų savanoriškas.

2. **TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI**

Teisinis pagrindas

Bendrųjų nuostatų reglamente apibrėžiamos Europos struktūriniais ir investicijų fondams taikomos bendros taisyklės. Laikantis Komisijos ir valstybių narių pasidalijamojo valdymo principo, šiame reglamente pateikiamos programavimo proceso nuostatos ir programų valdymo (įskaitant finansų valdymą), stebėjimo, finansų kontrolės ir projektų vertinimo nuostatos.

Pasiūlymu sukuriama galimybė valstybėms narėms skirti iš 20–22 straipsniuose nurodyto veiklos lėšų rezervo sumą struktūrinei reformai remti atsižvelgiant į reformų įsipareigojimus ir nustatomi reformų įsipareigojimų įgyvendinimo mechanizmai.

Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą, nes juo toliau pagal sanglaudos politiką teikiama padidinta parama tam tikroms valstybėms narėms, kurios pasirenka naudoti veiklos lėšų rezervą struktūrinėms reformoms remti. Šis mechanizmas turi būti nustatytas Europos lygmeniu.

Proporcingumo principas

Pasiūlymu numatomas ribotas tikslinis pokytis ir neviršijama to, kas būtina tikslui suteikti paramą reformoms valstybėse narėse pasiekti.

Priemonės pasirinkimas

Siūloma priemonė: esamo reglamento pakeitimas.

Komisija išnagrinėjo teisinėje sistemoje numatytas veikimo galimybes ir mano, kad įvertinus ligšiolinę patirtį būtina siūlyti keisti Reglamentą (ES) 1303/2013.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikros

Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas ir (arba) tinkamumo patikros neatlikti.

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Su išorės suinteresuotosiomis šalimis konsultuotasi nebuvo.

Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

Poveikio vertinimas

Nėra.

Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas

Tai nėra pagal Reglamentavimo kokybės programą (REFIT) vykdoma iniciatyva.

Pagrindinės teisės

Pasiūlymas poveikio pagrindinių teisių apsaugai neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas poveikio išipareigojimų asignavimams neturi, nes jame nenumatyta jokių pakeitimų, susijusių su didžiausiomis Europos struktūrinių ir investicijų fondų finansavimo sumomis, numatytomis 2014–2020 m. programavimo laikotarpio veiksmų programose. Reikėtų pabrėžti, kad siūlomu pakeitimu nekeičiamos daugiametės finansinės programos metinių išipareigojimų ir mokėjimų viršutinės ribos, kurios nustatytos Reglamento (ES) Nr. 1311/2013 I priede.

5. KITI ELEMENTAI

Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Netaikoma. Šio pasiūlymo įgyvendinimui stebėti gali būti naudojamos esamos Europos struktūrinių ir investicijų fondų tiesioginio valdymo įgyvendinimo sistemos.

Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)

Netaikoma.

Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

1 straipsnis bus pakeistas, siekiant paaiškinti, kad Bendrųjų nuostatų reglamentą taip pat apima struktūrinėms reformoms, nurodytoms įgyvendinant Europos semestrą, skirtą paramą. Terminas „struktūrinė reforma“ paaiškintas į 2 straipsnį įtrauktoje konkrečioje apibrėžtyje.

4 straipsnio 7 dalis pakeista, siekiant paaiškinti, kad struktūrinių reformų paramai bus taikomas ne pasidalijamojo valdymo, o tiesioginio valdymo principas (su išlaidomis nesusijęs finansavimas, kaip nurodyta persvarstyto Finansinio reglamento 121 straipsnio 1 dalies e punkte) ir nereikės nacionalinio bendro finansavimo.

15 straipsnis papildomas nauju punktu, siekiant paaiškinti, kad partnerystės sutartyse taip pat turi būti pateikta informacija apie veiklos lėšų rezervo perskirstymą struktūrinėms reformoms remti.

Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 22 straipsnį siūloma pakeisti, kad valstybės narės galėtų skirti visą veiklos lėšų rezervo sumą arba jos dalį bet kuriam iš šių tikslų:

- a. programoms ir prioritetams, kurių tarpinės reikšmės pasiektos pagal antrą–septintą dalis, remiantis veiklos peržiūros planu, įgyvendinti,
- b. struktūrinėms reformoms remti.

Struktūrinės reformos paramos prašymo sąlygos yra įtrauktos į naują 22 straipsnio 8 dalį.

Šio reglamento 23a straipsnyje siūlomas naujas finansavimo mechanizmas, skirtas struktūrinių reformų paramai, teikiamai su išlaidomis nesusijusio finansavimo pavidalu. Šis mechanizmas apima reformų įsipareigojimų nustatymo taisyklės ir paramos išmokėjimo valstybėms narėms, kai įvykdomi sutarti reformų įsipareigojimai, sąlygas.

91 straipsnio pakeitimu paaiškinama, kad visą veiklos lėšų rezervo sumą, kuri įtraukta į bendrą sumą, skirtą Europos regioninės plėtros fondui (ERPF), Europos socialiniam fondui (ESF) ir Sanglaudos fondui, arba jos dalį galima skirti struktūrinėms reformoms remti, kaip nurodyta 23a straipsnyje.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006 nuostatos, susijusios su struktūrinių reformų parama valstybėse narėse

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 175 straipsnio trečią pastraipą ir 177 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

pasitarę su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu¹,

pasitarę su Regionų komitetu²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjungos ekonomikos valdymu prisidedama prie ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, todėl turėtų būti įmanoma remti reformų įsipareigojimus, kuriuos prisiėmė valstybės narės, kad įgyvendintų susijusias Tarybos rekomendacijas arba užtikrintų kuo didesnę sanglaudos politikos lėšų, kaip konkrečios rūšies paramos, įgyvendinamos vykdant tiesioginį valdymą, poveikį ekonomikos augimui ir konkurencingumui;
- (2) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas valstybių narių vykdomoms reformoms, susijusioms su ekonomikos valdymo procesu, būtina užtikrinti galimybę skirti visą veiklos lėšų rezervo, nustatyto Reglamento (ES) Nr. 1303/2013³ 20 straipsnyje, sumą arba jos dalį valstybių narių prisiimtiems reformų įsipareigojimams remti;
- (3) bet koks veiklos lėšų rezervo perskirstymas turėtų būti atliekamas tik įvykdžius įsipareigojimus, susijusius su reformų, nurodytų įgyvendinant Europos semestrą, vykdymu. Pirmenybė turėtų būti teikiama toms struktūrinėms reformoms, kurios, kaip manoma, labiausiai prisideda prie vidaus ekonomikos atsparumo ir turi teigiamą šalutinį poveikį kitoms valstybėms narėms. Tai produktų ir darbo rinkų reformos, mokesčių reformos, kapitalo rinkų plėtra, verslo aplinkos tobulinimo reformos, investicijų į žmogiškąjį kapitalą reformos ir viešojo administravimo reformos;

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

³ OL L 347, 2013 12 20, p. 320.

- (4) reikėtų, kad valstybės narės pasiūlytų išsamias struktūrinių reformų įgyvendinimo priemones, kurios turėtų apimti tarpines reikšmes ir tikslus bei ne ilgesnį kaip trejų metų tvarkaraštį;
- (5) reformų įsipareigojimams skirta parama turėtų būti teikiama su išlaidomis nesusijusio finansavimo, nurodyto Reglamento (ES) ... [persvarstyto Finansinio reglamento] 121 straipsnio 1 dalies e punkte, pavidalu pagal tiesioginio valdymo principą. Struktūrinių reformų įgyvendinimui skirta suma turėtų būti proporcinga reformos pobūdžiui ir svarbai ir turėtų papildyti esamą Sąjungos paramą nacionalinėms reformoms;
- (6) reikėtų apibrėžti tokių įsipareigojimų nustatymo procedūrą, jų turinį ir nuostatas, taikomas šios konkrečios rūšies paramai;
- (7) siekiant sudaryti sąlygas skubiai taikyti šiame reglamente nustatytas priemones, šis reglamentas turėtų įsigaliooti kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (8) todėl Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 iš dalies keičiamas taip:

1. 1 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„Šiuo reglamentu nustatomos bendros taisyklės, taikomos Europos regioninės plėtros fondui (ERPF), Europos socialiniam fondui (ESF), Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui (EJRŽF), kurių veiklos gairės pateiktos bendroje programoje (toliau – Europos struktūriniai ir investicijų fondai, ESI fondai). Jame taip pat išdėstomos nuostatos, kurios yra reikalingos siekiant užtikrinti Europos struktūrinių ir investicijų fondų veiksmingumą, koordinavimą tarpusavyje ir su kitomis Sąjungos priemonėmis, **ir veiklos lėšų rezervo struktūrinėms reformoms, nurodytoms įgyvendinant Europos semestrą, remti naudojimo taisyklės.** Bendros taisyklės, taikomos Europos struktūriniais ir investicijų fondams, pateikiamos Antrojoje dalyje. **Taisyklės, taikomos visos veiklos lėšų rezervo sumos arba jos dalies panaudojimui, siekiant remti struktūrines reformas, nustatytos 23a straipsnyje.**“

2. Į 2 straipsnį įtraukiamas 40 punktas:

„**struktūrinės reformos – reformos, nurodytos įgyvendinant Europos semestrą, remiantis 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo 2-a straipsniu.**“

3. 4 straipsnio 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Europos struktūriniais ir investicijų fondams skirta Sąjungos biudžeto dalis įgyvendinama vadovaujantis valstybių narių ir Komisijos pasidalijamojo valdymo principu pagal Finansinio reglamento 62 straipsnį, išskyrus iš Sanglaudos fondo

EITP pervestos paramos sumą, kaip nurodyta šio reglamento 92 straipsnio 6 dalyje, Komisijos iniciatyva įgyvendinamus novatoriškus veiksmus pagal ERPF reglamento 8 straipsnį, Komisijos iniciatyva teikiamą techninę paramą ir paramą tiesioginiam valdymui pagal EJRŽF reglamentą **bei fondams skirtos veiklos lėšų rezervo panaudojimui, siekiant remti struktūrines reformas pagal 23a straipsnį.**“

4. 15 straipsnio 1 dalies a punktas papildomas viii papunkčiu:
„viii) informacija apie veiklos lėšų rezervo, naudojamo pagal 22 straipsnio 1a dalies b punktą, perskirstymą;“

5. 20 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:
„6 proc. lėšų, pagal šio reglamento 89 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą skirtų ERPF, ESF ir Sanglaudos fondui, taip pat EŽŪFKP ir priemonėms, finansuojamoms pagal pasidalijamąjį valdymą pagal EJRŽF reglamentą, sudaro veiklos lėšų rezervą, kuris nustatomas partnerystės sutartyje ir programose ir skiriamas arba konkreitiems prioritetams, arba ERPF, ESF ir Sanglaudos fondui, siekiant remti struktūrines reformas pagal šio reglamento 22 straipsnio nuostatas.“

6. 22 straipsnis papildomas šia 1a dalimi:
„1a. Valstybė narė gali nuspręsti panaudoti visą veiklos lėšų rezervo sumą arba jos dalį bet kuriam iš šių tikslų:

- (a) **programoms ir prioritetams, kurių tarpinės reikšmės pasiektos pagal 2–7 dalis, įgyvendinti;**
- (b) **struktūrinėms reformoms remti atsižvelgiant į reformų įsipareigojimus, įgyvendintus pagal 8 dalį ir 23a straipsnį.“**

22 straipsnis papildomas 8 dalimi:

„8. Valstybės narės sprendimas panaudoti visą veiklos lėšų rezervo sumą arba jos dalis, siekiant remti struktūrines reformas pagal 1a dalį, teikiamas kartu su pasiūlymu priiimti reformų įsipareigojimus pagal 23a straipsnį ir pasiūlymu perskirstyti visą veiklos lėšų rezervo sumą arba jos dalį, teikiant pakeitimą pagal 16 straipsnio 4 dalį ir 30 straipsnio 3 dalį.“

7. Įtraukiamas naujas 23a straipsnis:

„Struktūrinėms reformoms skirta parama atsižvelgiant į reformų įsipareigojimus įgyvendinant Europos semestrą“

1. Valstybė narė, kuri pasirenka naudoti visą veiklos lėšų rezervo sumą arba jos dalį pagal 22 straipsnio 1a dalies b punktą, pasiūlo Komisijai išsamias priemones, tinkamas struktūrinėms reformoms pagal Sąjungos teisę įgyvendinti. Šis pasiūlymas apima reformų įsipareigojimus, kurie apima reformų priemonių įgyvendinimo tarpines reikšmes ir tikslus bei ne ilgesnį kaip trejų metų tvarkaraštį.

2. Komisija įvertina pasiūlymą. Ji gali pateikti pastabų arba paprašyti papildomos informacijos. Susijusi valstybė narė pateikia prašomą papildomą informaciją ir paprašyta peržiūri reformų įsipareigojimus.

3. Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriame nustatomi reformų įsipareigojimai, kuriuos turi įgyvendinti valstybė narė, ir iš veiklos lėšų rezervo

skirta suma jiems remti. Ši suma yra proporcinga reformos pobūdžiui ir svarbai ir papildo kitas priemones arba veiklą, remiamą Sąjungos lėšomis.

4. Valstybių narių struktūrinėms reformoms skirta parama pagal šį straipsnį teikiama su išlaidomis nesusijusio finansavimo, nurodyto Finansinio reglamento 121 straipsnio 1 dalies e punkte, pavidalu, jai taikomos tame reglamente nustatytos tiesioginio valdymo taisyklės ir nereikia nacionalinio bendro finansavimo. Šio reglamento Antrosios dalies II antraštinės dalies I skyrius ir III–IX antraštinės dalys netaikomi.

5. 3 dalyje paminėtame sprendime nurodoma, kad visa paramos suma sumokama tuomet, kai valstybė narė visiškai įgyvendina reformų įsipareigojimą.

6. Valstybė narė Europos semestro priemonėmis reguliariai teikia reformų įsipareigojimo vykdymo pažangos ataskaitas. Ataskaitų teikimo sąlygos ir tvarkaraštis nurodomi 4 dalyje paminėtame sprendime.

8. 91 straipsnis papildomas šia dalimi:

„4. Valstybei narėi paprašius pagal 22 straipsnio 8 dalį, visą veiklos lėšų rezervo sumą, kuri įtraukta į 91 ir 92 straipsniuose nurodytas sumas, arba jos dalį galima skirti struktūrinėms reformoms remti, kaip nurodyta 23a straipsnyje.“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas